

"Meselâ 'yed'in mana-yı mecazîsi insanlara me'nus olmadığından, mana-yı hakikînin şekliyle, lafzıyla gösterilmesi zarureti vardır." cümlesini izah eder misiniz?

Anlaşılması çok zor olan soyut manalar somut örneklerle akla yaklaştırılır; edebiyatta buna **mecaz** ve **teşbih** sanatı denilmektedir.

Ayette geçen "**yedullah**" yani "**Allah'ın eli**" tabiri mecazi bir ifade olup, İlahi kudrete işaret ediyor. Yani "*Kainat Allah'ın elindedir, avcu içindedir.*" gibi ifadeler, birer mecazi ifade olup, gerçek anlamı her şeyin tedbir ve dizgininin Onun kudretinde olduğuna işaret ediyor.

Mecaz ve teşbih hem hakikatlere ulaşmak için hem de en derin ince manaları görmek için, ilmi olmayan avam insanların gözlerine birer dürbün, birer gözlük oluyorlar. Nasıl uzaktaki bir cismi çıplak gözle göremediğimiz için dürbün kullanıyorsak, aynı şekilde derin ve ince manaları görebilmek içinde **mecaz ve teşbih dürbününü** kullanıyoruz.

"**Eli uzun**", "**eli güçlü**" gibi ifadelere avam insanların ünsiyet ve yatkınlığı daha fazla olduğu için, benzetme sanatı ile manaya işaret ediliyor. Mecazın işaret ettiği soyut mana direkt verilse, ünsiyet olmadığı için anlaşılması zor olacaktı. Bu yüzden o soyut mana mecaz şekli ile takdim ediliyor...